

Örömtor

VISSZHANG - LVII. évfolyam, 36. szám, 2013. szeptember 6.

Ilyen vidám halotti tort még nem látott a világ. Közel negyedszázados korában kimúlt az SZDSZ. Tevékenységének és aktivitásának vitathatatlanul ez volt a legnagyobb szimpátiát kiváltó aktusa. Csendes megboldogulása kendőzetlen és önfelelt örömmel töltötte el a politika szinte valamennyi szereplőjét.

Pedig a sírnál, rendesebb helyeken nem röhögni szoktak, hanem inkább méltatni. Hiszen nem akárki távozott, hanem a rendszerváltás egyik főszereplője. Az a párt, amelyik az én pártom, az MDF töketlenkedésére válaszul a '89-es, négy igenesnek elkeresztelt népszavazási indítványával megakadályozta, hogy szocialista államfője legyen a harmadik Magyar Köztársaságnak. Aki kizavarta az MSZMP-t a munkahelyekről, aki kezdeményezte a munkásárség felszámolását. Az első szabadon választott parlament második legnagyobb, nyolcvanfős frakcióval rendelkező, meghatározó pártja. Az a párt, amelyik ellenzéki pozícióban hajlandó volt megegyezni a kormánypárttal és hajlandó volt megkötni az MDF-SZDSZ-paktumot. Olyan megállapodást, amire a mai politikai szereplők egyike sem lenne képes. Ki adna fel ma olyan kormánybuktató lehetőséget, mint a költségvetési törvény kétharmadosága, a kormánykoalíció 56 százalékos többsége mellett. Ki egyezne meg ma ellenzéki pozícióban arról, hogy a kétharmados törvények sokaságát a kormányozhatóság érdekében erősen redukáljuk. Senki, ma, ahogy az MSZMP idejében szokás volt, mindent kétharmadosítunk, az adótörvényeket is. Ha meg nem tetszik az Alkotmánybíróságnak valami, akkor bele vele kétharmaddal az Alaptörvénybe. (Előzmény az *ÉS*-ben: Pétervári Zsolt: *A Fidesz-művek meghaladása*, 2013/31., aug. 2.)

Politikusai nem voltak szerények. Elterjesztették, azt a képet festették magukról, hogy náluk az ország szürkeállománya. Így, egyszerűen, ami részben igaz volt. Nagyszerű elmék dolgoztak soraikban, Kis Jánostól Tamás Gáspár Miklóson és Tölgyessy Péteren át Konrád Györgyig. Egyikük-másikuk IQ-ja magasabb volt, mint egyes mai frakciók együttes IQ-értéke. És nagyszerű emberek voltak közöttük, mint a SZETA-alapító Solt Ottilia vagy Iványi Gábor. A következő sor is messze veri a mai parlamenti szintet, Tardos Márton, Magyar Bálint, Pető Iván, Kuncze Gábor vagy Eörsi Mátyás. Lotz Károly, Dornbach Alajos, Kovács Kálmán, Szalay Gábor és folytathatnám a sort. Ellenfélnek is nagyszerűek voltak, nem az erőszak, hanem a szellem és a humor dominált a vitákban. Nagy kár értük, de Európa közepén úgy látszik, ez a rendszerváltó pártok sorsa. Nincs helyettük más, akit utódaiknak szokás titulálni, szellemiekben és morálisan a nyomukban sincsenek.

Persze, ők is csináltak hülyeségeket, az utolsó ciklusuk elbaltázott egészségügyi reformkísérlete például az volt. Szemükre vetik a szocialistákkal három ízben megkötött koalíciót, pedig ez Nyugaton bevett gyakorlat. Azok kárhoztatják őket a Demokratikus Charta létrehozásáért, akik ma költségvetési forrásokból a Civil Összefogást pénzelik, pedig a kettő között mekkora a különbség.

A SZDSZ sírja körüli ünnepből – az egykori szövetségesek jelesei mellett – a KDNP keresztényekhez egyáltalán nem illő módon kiemelkedik. A keresztényi szeretet által áthatva közleményben adtak hangot elégedettségüknek, az inkvizíció festői hangulatát idéző modorban, történelmi igazságtételről vizionáltak. Igazuk lehet, egy veszélyes, sátánnal cimboráló intellektuális ellenféllel kevesebb.

Attól tartok, az SZDSZ-szel és a megszűnését övező örömködéssel fiatal demokráciánk egy darabját is sírba tettük. Vagy elfelejtettétek a rendszerváltás idején sokat citált voltaire-i mondást? Hogy is szól? „Ha nem is értek veled egyet, az életem végéig fogok küzdeni, hogy a véleményedet szabadon kifejezhess”. Ugyanis ez, és csak ez méltó egy demokratához.

